

## UZASADNIENIE

**Decyzją z dnia 1 marca 2017 roku** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., rozpoznając wniosek z dnia 3 lutego 2017 r, przeliczył rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonej B. Z..

Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych, t.j. 1983 -2012, wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 42,22 %, podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 42,22 % przez kwotę bazową (...),62 wynosi 1439,12 zł po waloryzacji wynosi od 1 marca 2017 r 1449,77 zł.

Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 302 miesiące okresów składkowych i 72 miesiące okresów nieskładkowych.

Wysokość renty została obliczona:

$24 \% (...),62 = 818,07 \text{ zł}$

$302 \times 1,3 \% / 12 \times 1439,12 = 470,88 \text{ zł}$

$72 \times 0,7 \% (...),12 = 60,44 \text{ zł}$

Razem 1349,39 zł x 75%= 1012,04 zł, po waloryzacji 1019,54 zł.

/decyzja – k. nienum. akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, podnosząc wadliwe uwzględnienie wynagrodzenia za okres zatrudnienia w (...) oraz nieuwzględnienia zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres zatrudnienia w Drukarni (...) w latach 1983 - 1984.

/odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniósł jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji, podnosząc, że M. W. (1) – osoba podpisana pod drukiem RP 7 nie posiadała stosownego umocowania – została wyłączona z ubezpieczeń społecznych oraz nie posiadała pełnomocnictwa.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2017 r wnioskodawczyni wskazała, że jedynym okresem spornym jest okres zatrudnienia w Drukarni.

/e – prot. z dnia 22.08.17 00:01:15/

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2017 r wnioskodawczyni wniosła o przeliczenie renty przy uwzględnieniu wynagrodzenia za 1983 r w kwocie wynikającej z druku RP7 czyli 91379 zł.

/protokół rozprawy – k. 116/

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

B. Z. (poprzednio R.) była zatrudniona w okresie od 6 stycznia 1983 r do 31 maja 1984 r , w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku księgowej w Drukarni (...) w Ł., za wynagrodzeniem w kwocie 6200 zł i premią zgodną z Zakładowym Regulaminem Premiowania.

/świadcstwo pracy – k. nienum. akt ZUS, umowa o pracę – akta osobowe – k. 80/

Następcą prawnym Drukarni (...) w Ł. był B. J. (1), prowadzący firmę (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 17 lipca 2001 r zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres zatrudnienia w E. E. B. J. (1), z którego wynikało, że ubezpieczona była zatrudniona w okresie 6.01.1983 – 31.05.1984 r, na stanowisku księgowej i osiągnęła wynagrodzenie w roku:

- 1983 – 91.379 zł (89.364 zł – stałe składniki, 2015 zł – świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone zamiast wynagrodzenia),

- 1984 - 52.554 zł (44.597 zł – stałe składniki, 7957 zł – świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone zamiast wynagrodzenia).

Dokument zawierał adnotację, że został sporządzony na podstawie list płac.

Dokument zawiera dodatkową adnotację (sporządzoną innym kolorem tuszu) o wystawieniu w dniu 10 grudnia 2003 r (pod datą 17 lipca 2001 r) i wysłaniu listem poleconym w dniu 11 grudnia 2003 r oraz zawierało oświadczenie, że M. W. (1) jest jedyną osobą uprawnioną do podpisywania dokumentów w sprawach osobowych, płacowych i finansowych.

/zaświadczenie – akta osobowe – k. 80/

Według listy płac w 1983 r ubezpieczona osiągnęła dochód w kwocie 89964 zł (stanowiący podstawę do naliczenia nagrody z zysku), za rok 1984 – 44597 zł.

Ubezpieczona osiągnęła wynagrodzenie:

- w styczniu 1983 r - 5175 zł,

- w marcu 1983 r – 9865 zł

- w kwietniu 1983 r – 6200 zł

- we wrześniu 1983 r – 10070 zł

- w październiku 1983 r – 7200 zł

- w listopadzie 1983 r – 6167 zł

- w grudniu 1983 r – 10450 zł

/lista płac – k. 80/

Ubezpieczona wystąpiła do byłego pracodawcy o wydanie dokumentu RP7 i otrzymała dokument wystawiony z datą 10 grudnia 2003 r o treści tożsamej z dokumentem z dnia 17 lipca 2001 r, z adnotacją, że jedyną osobą uprawnioną do podpisywania dokumentów w sprawach osobowych, płacowych i finansowych jest M. W. (1).

/kserokopia dokumentu – k. 3, zeznania ubezpieczonej – e – prot. z dnia 22.08.2017 00:01:15 w zw. z k. 116 odw./

M. W. (1) podlegał jako pracownik B. J. (1) (E. E.) ubezpieczeniom społecznym w okresie 1.01.1999 – 31.07.2003 r. Decyzją z dnia 21 września 2006 r został wyłączony z ubezpieczeń od 1 sierpnia 2003 r.

/decyzja – k. 1 akt ZUS/

W dniu 8 listopada 2016 r B. R. złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

/wniosek – akta ZUS/

**Decyzją z dnia 11 stycznia 2017 roku** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., rozpoznając wniosek z dnia 8 listopada 2016 r, przyznał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonej B. Z. od 29 grudnia 2016 r do 31 grudnia 2018 r.

Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych, t.j. 1987 -2012, wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 42,21 %, podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 42,21 % przez kwotę bazową (...),62 wynosi 1438,78 zł.

Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 285 miesięcy okresów składkowych i 71 miesiące okresów nieskładkowych.

Wysokość renty została obliczona:

$$24 \% (...),62 = 818,07 \text{ zł}$$

$$285 \times 1,3 \% / 12 \times 1438,78 = 444,30 \text{ zł}$$

$$71 \times 0,7 \% (...),78 = 59,57 \text{ zł}$$

$$\text{Razem } 1321,94 \text{ zł} \times 75\% = 991,46 \text{ zł.}$$

/decyzja – k. nienum. akt ZUS/

W dniu 3 lutego 2017 r ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne wyliczenie renty oraz kapitału początkowego z uwagi na świadectwo pracy z dnia 28.06.1996 r z Drukarni (...).

/wniosek – k. nienum. akt ZUS/

**Zaskarżoną decyzją z dnia 1 marca 2017 roku** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., rozpoznając wniosek z dnia 3 lutego 2017 r, przeliczył rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonej B. Z..

Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych, t.j. 1983 -2012, wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 42,22 %, podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 42,22 % przez kwotę bazową (...),62 wynosi 1439,12 zł po waloryzacji wynosi od 1 marca 2017 r 1449,77 zł.

Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 302 miesiące okresów składkowych i 72 miesiące okresów nieskładkowych.

Wysokość renty została obliczona:

$$24 \% (...),62 = 818,07 \text{ zł}$$

$$302 \times 1,3 \% / 12 \times 1439,12 = 470,88 \text{ zł}$$

$$72 \times 0,7 \% (...),12 = 60,44 \text{ zł}$$

$$\text{Razem } 1349,39 \text{ zł} \times 75\% = 1012,04 \text{ zł, po waloryzacji } 1019,54 \text{ zł.}$$

/decyzja – k. nienum. akt ZUS/

Do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przyjęto lata: 1983, 1987, 1992 – 1996, 1999, 2000, 2002 – 2012. Za rok 1983 r przyjęto kwotę zarobków w wysokości 64080 zł.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury – k. nienum. akt ZUS/

Przy uwzględnieniu wynagrodzenia wynikającego z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu hipotetyczna wysokość świadczenia wnioskodawczyni wyniosła brutto 1027 zł, przyjęty do obliczenia wysokości renty wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w najkorzystniejszym wariantcie wyliczony z 20 lat kalendarzowych – 1983, 1987, 1992 – 1996, 1999 – 2000, 2002 – 2012 r wynosi 43,01 %.

/wyliczenie – k. 91 – 97/

### **Sąd zważył, co następuje:**

Odwołanie w ostatecznej wersji sprecyzowanej przez ubezpieczoną jest zasadne.

Kwestią sporną pozostawała okoliczność wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej w 1983 r , a tym samym wysokość wskaźnika podstawy wymiaru.

Zgodnie z treścią art.62 ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.) renta dla osoby częściowo niezdolnej do pracy wynosi 75% renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy.

Zasady ustalenia renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy zostały określone w art.62 ust.1 ww. ustawy. Renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art.19 (czyli 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym),
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych,
- 4) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych oraz nieskładkowych, przypadających od dnia zgłoszenia wniosku o rentę do dnia, w którym rencista osiągnąłby wiek, o którym mowa w art.24 ust.1a.

Zgodnie z art. 110 ustawy wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Zgodnie z art. 111 ustawy wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

Zgodnie z art. 112 ustawy jeżeli emeryt lub rencista zgłosi wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, kwotę przysługującą świadczenia zwiększa się doliczając:

- 1) do kwoty emerytury, o której mowa w art. 53, lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy:
  - a) po 1,3% podstawy wymiaru, ustalonej w wyniku waloryzacji, za każdy rok okresów składkowych, o których mowa w art. 6,
  - b) po 0,7% podstawy wymiaru, ustalonej w wyniku waloryzacji, za każdy rok okresów nieskładkowych, o których mowa w art. 7;
- 2) do kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy oraz do kwoty renty rodzinnej część wzrostu, o którym mowa w pkt 1, ustaloną przy zastosowaniu wskaźnika procentowego, określonego odpowiednio w art. 62 ust. 2 lub w art. 73 ust. 1.

Przy obliczaniu wzrostu, o którym mowa w ust. 1, okresy składkowe i nieskładkowe ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Zgodnie z art. 113 ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt lub rencista pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że w kwartale kalendarzowym ustało ubezpieczenie.

Zgodnie z art. 15 ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W przypadku gdy zainteresowany w ciągu 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłosił wniosek o emeryturę, pobierał przez więcej niż 10 lat zasiłek przedemerytalny, podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zainteresowany nabył prawo do tego zasiłku.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Do podstawy wymiaru emerytury lub renty, o której mowa w ust. 1 i 2, dolicza się kwoty przysługujących ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, świadczenia wyrównawczego lub dodatku wyrównawczego, a także wartość rekompensaty pieniężnej ustaloną zgodnie z pkt 3 załącznika do ustawy z dnia 6 marca 1997 r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent. Do podstawy wymiaru wlicza się również kwoty zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków szkoleniowych lub stypendiów wypłaconych z Funduszu Pracy za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, z zastrzeżeniem ust. 3a.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty uwzględnia się kwoty wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy, oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, przysługujących ubezpieczonemu w roku kalendarzowym przypadającym po 2004 r., z tym że łączna kwota podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wynagrodzeń i zasiłków nie może przekroczyć maksymalnej kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 117 ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

Przypadające po dniu wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz dane o podstawie wymiaru składek i wysokości wpłaconych składek podlegają uwzględnieniu na podstawie informacji zarejestrowanych na koncie ubezpieczonego.

Do ustalania podstawy wymiaru świadczeń przyjmuje się zarobki objęte obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Oznacza to zatem, że przyjmuje się te składniki wynagrodzenia, które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, obowiązujących w danym okresie, podlegały składce na to ubezpieczenie.

Należy przypomnieć, że w postępowaniach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo - płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego. W związku z tym to na ubezpieczonym ciążył ciężar dowodzenia i udokumentowania podnoszonych twierdzeń. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki wnioskodawca powinien udowodnić, że w spornym okresie uzyskiwał wynagrodzenie w konkretnie określonej wysokości oraz to, że od wynagrodzenia tego była odprowadzana składka./Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 sierpnia 2016 r. III AUa 1723/15 LEX nr 2149641 /

Wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów./ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, z dnia 3 grudnia 2015 r. .III AUa 1088/15 LEX nr 1960794/

Wskazać należy, że zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011 roku, nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z §20 punkt 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, nr 17-18, poz.257, str. 753). Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń

stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPiU S 1999, nr 20, poz. 662).

Rzeczą sądu w sprawach o wysokość emerytury jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób nie budzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i co do odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Nie można natomiast przyjmować wysokości wynagrodzenia opartego wyłącznie na przypuszczeniach, czy też twierdzeniach ubezpieczonego, jak też dowodach niejasnych. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. / tak wyrok SA w Łodzi z dnia 19.10.2016, III AUa 2185/15LEX nr 2152862/.

Zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu jest dokumentem prywatnym, w świetle art. 245 kpc, a dokumenty prywatne nie korzystają z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nich zawartych. Każda osoba mająca w tym interes prawny może stwierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistości (por. postanowienie SN z dnia 15 kwietnia 1982 r., III CRN 65/82, LEX nr 8414). O materialnej mocy dowodowej dokumentów prywatnych rozstrzyga sąd zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów (art. 233); por. też K. K., Głosa do wyroku SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, PiP 1988, z. 5.

Wnioskodawczyni wniosła o ponowne przeliczenie renty związku z tym, że dostarczyła świadectwo pracy za okres zatrudnienia w Drukarni (...) w latach 1983 – 1984, oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za ten okres.

Organ rentowy odmówił przeliczenia świadczenia w oparciu o ten dokument, podnosząc, że został wystawiony przez osobę nieuprawnioną, gdyż osoba sporządzająca ten dokument została wyłączona z ubezpieczeń społecznych. Przy czym organ rentowy powoływał się na datę wystawienia dokumentu – grudzień 2013 r.

Natomiast z ustaleń wynika, że w dniu 17 lipca 2001 r zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres zatrudnienia w E. E. B. J. (1), z którego wynikało, że ubezpieczona była zatrudniona w okresie 6.01.1983 – 31.05.1984 r, na stanowisku księgowej i osiągnęła wynagrodzenie w roku:

- 1983 – 91.379 zł (89.364 zł – stałe składniki, 2015 zł – świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone zamiast wynagrodzenia),

- 1984 - 52.554 zł (44.597 zł – stałe składniki, 7957 zł – świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone zamiast wynagrodzenia).

Dokument zawierał adnotację, że został sporządzony na podstawie list płac.

Dokument zawiera dodatkową adnotację (sporządzoną innym kolorem tuszu) o wystawieniu w dniu 10 grudnia 2003 r (pod datą 17 lipca 2001 r) i wysłaniu listem poleconym w dniu 11 grudnia 2003 r oraz zawierało oświadczenie, że M. W. (1) jest jedyną osobą uprawnioną do podpisywania dokumentów w sprawach osobowych, płacowych i finansowych.

Według listy płac w 1983 r ubezpieczona osiągnęła dochód w kwocie 89964 zł (stanowiący podstawę do naliczenia nagrody z zysku), za rok 1984 – 44597 zł.

Ubezpieczona osiągnęła wynagrodzenie:

- w styczniu 1983 r - 5175 zł,



- w marcu 1983 r – 9865 zł
- w kwietniu 1983 r – 6200 zł
- we wrześniu 1983 r – 10070 zł
- w październiku 1983 r – 7200 zł
- w listopadzie 1983 r – 6167 zł
- w grudniu 1983 r – 10450 zł

Ubezpieczona wystąpiła do byłego pracodawcy o wydanie dokumentu RP7 i otrzymała dokument wystawiony z datą 10 grudnia 2003 r o treści tożsamej z dokumentem z dnia 17 lipca 2001 r, z adnotacją, że jedyną osobą uprawnioną do podpisywania dokumentów w sprawach osobowych, płacowych i finansowych jest M. W. (1).

Natomiast M. W. (1) podlegał jako pracownik B. J. (1) (E. E.) ubezpieczeniom społecznym w okresie 1.01.1999 – 31.07.2003 r. Decyzją z dnia 21 września 2006 r został wyłączony z ubezpieczeń od 1 sierpnia 2003 r.

Zatem w dniu wystawienia po raz pierwszy dokumentu RP7 M. W. (1) był pracownikiem spornego pracodawcy, a zatem był uprawniony do wystawienia dokumentu, zatem brak było podstaw do kwestionowania jego wartości dowodowej. W szczególności, że określone tam wynagrodzenie ( stałe, bez uwzględnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego) było niższe, niż wynikające z listy płac określającej wynagrodzenie roczne stanowiące podstawę do naliczenia nagrody), nadto nie pozostawało w sprzeczności z załączonymi dokumentami w postaci pojedynczych list płac i umowy o pracę.

Przy uwzględnieniu wynagrodzenia wynikającego z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu hipotetyczna wysokość świadczenia wnioskodawczyni wyniosła brutto 1027 zł, przyjęty do obliczenia wysokości renty wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w najkorzystniejszym wariantcie wyliczony z 20 lat kalendarzowych – 1983, 1987, 1992 – 1996, 1999 – 2000, 2002 – 2012 r wynosi 43,01 %, a więc był wyższy od ustalonego przez organ rentowy sporną decyzją.

Mając powyższe na uwadze, Sąd, będąc związany granicami żądania, na podstawie art.477<sup>14</sup>§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przeliczył wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lutego 2017 r , przy uwzględnieniu wskaźnika podstawy wymiaru w wysokości 43,01 %, wyliczonego za lata 1983, 1987, 1992 – 1996, 1999 – 2000, 2002 – 2012.

Sąd pominął przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka B. J., z uwagi na jego oświadczenie co do braku wiedzy na temat zatrudnienia ubezpieczonej oraz z zeznań świadka M. W., z uwagi na brak możliwości jego przeprowadzenia, w związku z nieprzebywaniem pod adresem wskazanym przez organ rentowy.